

בש"פ 1903/18 - רפאל מרואני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 1903/18

כבוד השופט ג' קרא

לפני:

רפאל מרואני

ה המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות עրר על החלטתו של בית המשפט המחוזי
בירושלים בתיק עמ"ת 10262-02-18 שניתנה ביום
6.2.2018 על ידי כב' השופט שירלי רנה

עו"ד מנחם שטאובר
עו"ד קובי מושקוביץ

בשם המבקש:
בשם המשיב:

החלטה
1. בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים בעמ"ת 10262-02-18 (כב' השופט ש' רנה) מיום 6.2.2018, בגין התקבל עקרה של המשיב על החלטת בית משפט השלום בירושלים במ"ת 18-01-18 מיום 5.2.2018 (כב' השופט ד' ריכטר), והוחלט על מעצרו של המבקש מאחוריו סורג ובריח עד לתום ההלכים המשפטיים המתנהלים נגדו בת"פ 13939-01-18.

רקע והליכים קודמים

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

2. ביום 2018.7.1 הוגש לבית משפט השלום בירושלים כתב אישום נגד המבוקש,ILD שנות 1997, וכן נספחים נוספים (הנאים 1 ו-3, ולהן ייחד: הנאים). כתב האישום מחייב שישה אישומים, שניים מתוכם מיוחסים למבוקש. אישומים 1-4 מייחסים לנאים עבירות סחר או הספקת סמים מסוכנים שבוצעו בערב יום 25.12.2017. על פי האישום החמישי, בהמשך לאיועים המתוארים באישומים 1-4, הנאים נראו כשהם נכנסים ויוצאים מדירה בירושלים אשר נשכלה על ידי המבוקש מבعلיה (להלן: הדירה). במהלך חיפוש שנעשה בדירה התגלה סר של 16,970 ₪ במזמן וסמים מסווג קנבוס וחסיש במשקל כולל של 637.49 גרם. כן נמצאו בדירה הטלפון הנידיים של הנאים והמבוקש.

בمعنى אלו החזיק המבוקש דירה והתיר להשתמש בה לשם צרכיסם מסוכן, מכירתו או עשיית עסקה אחרת בו. למבקש יוחסה עבירה לפי סעיף 9(א) ו-9(ד) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן): פקודת הסמים המסוכנים) וUBEירה של החזקה ושימוש בסמים שלא לצרכיה עצמאית לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) לפקודת הסמים המסוכנים וסעיף 29(א) לחוק העונשין, התשל"ג-1977 (להלן: חוק העונשין).

האישום השישי ייחס למבקש עבירה של הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין. זאת, לאחר שהቤיל קודם שהתנהל נגד המבוקש נקבע כי ישאה במעצר בית הורי בירושלים, עם אפשרות ליציאה בין השעות 17:00 ל-21:00 בלבד אחד מהורי (מ"ת 16-09-42428). ביום 25.12.2017 בשעה 19:45 Uhr, שבה המבוקש בדירה ללא נוכחות אחד מהורי, ובمعنى אלו הפר הוראה חוקית כאמור לעיל.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגש בקשה למעצרו של המבוקש ושל הנאים עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדם. בהחלטה מיום 15.1.2018 דחה בית משפט השלום (כב' השופט ד' ריכטר) את טענות המבוקש כי היה קרובן תמים לפעילותם העברינית של הנאים וכי לא היה מודע לכך שהדירה שימשה לצרכי סחר והחזקת סמים, וקבע כי קיימות ראיותلقאות לכל המיוחס לUMBOKSH, לנאים בכתב האישום. עוד נקבע כי עבירות הסמים מקומות עילית מעצר סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכיות אכיפה – מעצרם), התשנ"ג-1996 (להלן: חוק המעצרם), וכי ביחס למבקש, שיביצع את המיוחס לו בעודו ממתחן למגר דין בהליך קודם שהתנהל עבנינו תוך שהוא מפר את תנאי שחרורו, כמו גם עילית מעצר עצמאית מכוח סעיף 21(א)(2) לחוק המעצרם. לבסוף, הורה בית המשפט על הכננת תסקير שירות מבחן בעניינים של המבוקש והנאים, זאת נוכח גילם הצעיר והחשיבות לשקל אפשרות לחולופת מעצר.

בתסקיר שהוגש בעניינו של המבוקש ביום 22.1.2018 הומלץ על מעצרו עד תום ההליכים. שירות המבחן התרשם כי חurf גילו הצעיר, נוכח מגמת ההסכמה בהתנהגו של המבוקש, רמת הסיכון הנש��פת ממנו, ושלילת נזקקותו לטיפול ארוך-טוווח בתחום ההתמכרות במסגרת סגורה – חולופת מעצר עצמאית בכלל, והחולופה המוצעת בבית הורי בפרט, לא תאין את רמת הסיכון הנש��פת ממנו ולא תהווה עבورو מסגרת מציבות גבולות.

4. ביום 2018.23.1 התקיים דיון בתסקיר השירות המבחן, נשמעו עדויות הצדדים וראוינו מפקחים מוצעים. ביחס לנאים, אימץ בית המשפט את המלצת השירות המבחן, והורה על שחרורם למעצר בית תנאים מגבלים וחתת

צו פיקוח. בעניינו של המבוקש, בית המשפט ציין כי שירות המבחן איבד את האמון בבקשתו, אולם בניגוד לחוות דעתו של שירות המבחן, קבע כי הוא התרשם לטובה מהמפתחים המוצעים שראין. על כן, הורה בית המשפט על עירכת תסקירות משלים שיבחן חלופת מעצר בפיקוח הורי המבוקש ובפיקוח שני מפתחים נוספים. כן התקבלה חוות דעת מתעם ההחלטה האלקטרונית ביחס לחלופה המוצעת.

ביום 1.2.2018 התקבל התסקיר המשלימים. שירות המבחן שב והדגיש כי הוריו של המבוקש אינם מהווים גורמי סמכות עבورو והתקשו לגלוות בעבר ערנות מספקת למצבו. גם בעת ששחה במעצר תחת פיקוחם, המבוקש הפר את תנאי מעצרו מספר פעמים ונעוצר בגין התנהגות שימושת הסלמה עברינית, זאת על אף היותו מצוי בהליכים משפטיים וטיפוליים. אשר למפתחים הנוספים שהוצעו, צוין כי מדובר במפתחי עזר צעירים אשר אינם יכולים לאין את מסוכנות המבוקש כאשר המפתחים העיקריים הם הוריו. נכון כל האמור, העריך שירות המבחן כי לא ניתן לאין את רמת הסיכון הגבוהה הנשקפת מהmbוקש, אף לא במעצר אלקטרוני, ולא המליך על שחרורו ממעצר.

5. ביום 5.2.2018 התקיים דיון נוסף בעניינו של המבוקש, בסופה החלטת בית המשפט כי מתקנים טעימים מיוחדים המאפשרים את מעצרו של המבוקש בפיקוח אלקטרוני. כנימוקים להחלטתומנה בית המשפט את היותו של המבוקש בגין צער שעבר הליך שיקומי ארוך שיכול לשוב בדרך הישר, שאפשר ליתן בו אמון בפעם השנייה. בנוסף, נתן בית המשפט משקל לשיקולי אחידות במעצר בקשר לאור שחרורם של הנאשמים האחרים. בית המשפט העיריך, ובניגוד לנאמר בתסקיר, כי הורי המבוקש מגיסטים לטובות פיקוח קפדי ודוקני וכי המפתחים הנוספים, על אף גילם הצער, אחראים ומודעים לאחריות המוטלת עליהם כך שאין לפסול אותם. לאור האמור, סבר בית המשפט כי שילוב של פיקוח אנושי מוצלח עם פיקוח אלקטרוני מהווה מסגרת מסוכנת לאין מסוכנותו של המבוקש.

לפייך, ובהתאם ל חוות הדעת החיובית באשר להיתכנות המעצר בבית הוריו, הורה בית המשפט על מעצרו של המבוקש בפיקוח אלקטרוני ובתנאים מגבלים.

6. המשיבה הגישה ערכר על החלטה זו לבית המשפט המחויז, בו נטען, בין היתר, כי בית משפט השלים שגה בכך שסתה מתקיריו המבחן השליליים, וזאת בניגוד להלכה לפייה סטייה זאת תתאפשר במקרים חריגים בלבד לצורך נימוקיםכבדי משקל; כי לא מתקנים טעימים מיוחדים המאפשרים מעצר בפיקוח אלקטרוני שיערום בפניו אישום בעבירות סמיים לפי סעיף 22(ב)(1) לחוק המעצרים, בפרט בהעדר המלצה משירות המבחן ובנסיבות מפתחים ראויים; כי פיקוח אלקטרוני אינו יכול להיות תחליף לפיקוח אנושי ראוי; כי עניינו של המבוקש שונה ממשל הנאשמים האחרים וקמה בעניינו עילת מעצר עצמאית, בשל הפרטו את תנאי שחרורו; כי לא ניתן לתת אמון בבקשתו; ובגין כל אלה, יש להורות על מעצרו מאחרוי סוג וברית.

ביום 6.2.2018 קיבל בית המשפט (כב' השופטת ש' רנר) את הערכר בהסתמך על האמור בתסקיריהם, לפיהם אין מקום לשוב ולתת אמון בבקשתו, ומשהאמון הוא תנאי בסיסי לכל חלופת מעצר, לא יהיה מקום לשחרר את המבוקש. מה גם שהmbוקש עצמו הביע אמビולנטיות באשר לחלופת המעצר המוצעת.

הבקשה והתגובה לה

7. על החלטה זו הוגשה בקשה רשות העורר שלפניי. לטענת המבוקש, בית משפט המחויז לא נתן משקל מספק לגילו הצעיר של המבוקש ולהליך השיקומי שuber. עוד נטען כי בית משפט קמא לא נדרש בהחלטתו לשאלה עקרונית אודות יתרונותה של ערכאה דיוונית לעומת ערכאת ערעור או לאבחנה בין סוג המסתוכנות הנשקפת מה מבוקש. לשיטת המבוקש, יתרונו היחסי של שירות המבחן הוא באפין "מסוכנות סובייקטיבית", קרי רצון הנאשם לבצע את העבירה, בעוד שלבית המשפט יכולת לבחון שיקולים נוספים כגון "מסוכנות אובייקטיבית", קרי יכולת פיזית לבצע את העבירה. על כן טוען המבוקש כי משהורה בית משפט השלום על מעצר בפיקוח אלקטרוני במוגבלות ובתנאים המונעים אפשרות מעשית שישוב לבצע עבירות, מתאיינת מסוכנותו.

עוד טוען המבוקש כי לא ניתן משקל להתרשומות הבלתי אמצעית של בית משפט השלום מה מבוקש וממפרקחיו כי מסוכנות הנשקפת מהעבירות שייחסו לנאים שוחררו גבוהה מזו שבعبارة שייחסה למבוקש; כי יש לשמור על אחידות בתנאי המעצר; וכי ההחלטה בית משפט המחויז לא הייתה מנומקת דיה. על כן טוען המבוקש כי יש לבטל את ההחלטה בית משפט המחויז ולהורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני.

8. המשיבה מתנגדת לבקשה למתן רשות לעורר. לגישתה, הבקשה כלל אינה מעוררת שאלות עקרונית החורגות מעניינו הפרטני של המבוקש ולא מתקיימות נסיבות מיוחדות מיוחדות דין ב'גלאל שלישי'. ביחס לטענות גופו טוען כי בשונה מהנאשמים האחרים בפרשה, בית משפט קמא לא נתן במבוקש אמון, וזאת מכיוון שבעת שעבר הליך שיקומי והיה נתן בתנאים מגבלים ובפיקוח בני משפחתו, הוא עבר עבירות נוספות, חלקן מאותו הסוג. מטעמים אלו, לטענה, לא מתקיים השלב הראשון בבדיקה חלופת מעצר ולא ניתן להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני.

עוד טענת המשיבה כי צדק בית משפט קמא בכך שאימץ את המלצת שירות המבחן - אשר מלאוה את המבוקש מזה תקופה ארוכה ואינו יותר יותר אמון במבוקש - ביחס לתנאי המעצר וביחס למפרקחים המוצעים, וכן ביחס להבינה בין המבוקש ובין הנאים, שאינם בעלי ערך פלילי ובעניין התקבל תסקير חיובי ומפרקיהם נמצאו מתאים.

בנוסף טענת המשיבה כי בעניינו של המבוקש קמה עילת מעצר סטטוטורית שקבועת מסוכנות ביחס לעברייני סמיים: למבוקש עבר פלילי וקשרים לעולם הסמיים, והפרות של תנאי שחרור שניית בעניינו תסקרו שלילי. כל אלה מעידים על חוסר יכולת לתת בו אמון.

דין והכרעה

9. לאחר עיון בבקשתה, בתגובה לה ובצראפותיה הגעתו לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

10. הלכה היא כי בית משפט זה יתן רשות לעורר על ההחלטה בעניין מעצר רק במקרים בהם עולה שאלה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינים הפרטני של הצדדים, או מקום בו קיימות נסיבות חריגות מיוחדות זאת, כגון מניעת עול קשה, פגעה שאינה מידתית בזכויות הנאים, או שגגה ברורה בהחלטת המעצר (ראו: בש"פ 6228/17 (21.1.2018) שМОאל נ' מדינת ישראל, בפסקה 8 (14.8.2017); בש"פ 9993/17 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 (2018)).

11. בעניינו, חurf ניסין המבקש לשווות לבקשתו נופך עקרוני, טענותיו מופנות נגד ישום ההלכות הקיימות על עניינו, ואין מדובר במקרה המצדיק מתן רשות לעורר.

אמנם לערכאה הדינית יתרון בקביעת מצאי עובדה והתרשומות בלתי אמציאות ממפקחי המעצר, כאשר על בסיס התרשומות חיובית מהוריו של המבקש, החלטת בית משפט השлом להורות על חלופת המעצר, אך שלא נמצא בהחלטתו של בית משפט השлом נימוקים כבדי משקל שהצדיקו סטייה מהמלצתה של תסקירות שירות המבחן (ראו: בש"פ 3286/07 מדינת ישראל נ' בן אליעזר עמר נתנאל (16.04.2007)), יכול היה בית המשפט המוחזק להסיק מסקנה אחרת מכלול הנسبות שהוא בפניו. לאור מסוכנותו, התנהגותו פורצת הגבולות ואי מORAו של המבקש מפני החוק, ככלכל אלה נלוותה התרשומות שלילית של שירות המבחן כי אין ליתן אמון בו ובמפקחי כי יקיים את תנאי שחררו, לא מצאתי כי נפלה שגגה לפני בית המשפט המוחזק.

כאן המקום לשוב ולהזכיר את ההלכה לפיה מקום בו נקבעו המלצות שליליות בתסקירות המבחן בהתייחס לאפשרות השחרור לחלופת מעצר, ניתן בית המשפט משקל משמעותי לממלצות אלו (ראו, בהקשר אחר, בש"פ 10/6626 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 7 (21.9.2010); בש"פ 7593 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 19 (24.10.2010)). אכן, בית המשפט אינו מחויב להמלצת תסקירות שירות המבחן ועלוי לשקל קשת שיקולים רחבה מזו העומדת בפני שירות המבחן. עם זאת, תנאי בסיסי בבחינת חלופת מעצר הוא מתן אמון במבקש עצמו שיקיים את תנאי מעצרו או שחררו (בש"פ 769/15 ابو עסב נ' מדינת ישראל, בפסקה 17 (9.2.2015); בש"פ 8389 ابو כטר נ' מדינת ישראל, בפסקה 18 (27.12.2015)). האמון שנוטן בית המשפט בנאשם שיקיים את התcheinבויותיו הינו הנדבר הראשון בלבד אי בהחלטה לשחרר נאשם בתנאים מגבלים או לעצמו בפיקוח אלקטרוני. הפיקוח האלקטרוני אינו אלא אמצעי פיקוח טכני שנועד להבטיח את קיום התcheinבויות של הנאשם, ולא מחליף תנאי בסיסי זה. אמןם לבית המשפט הסמכות להתרשם באופן בלתי אמצעי מאישיותם של העומדים בפניו, אך בנסיבות בהן מציה לפניו חוות דעת מקצועית של שירות המבחן בדבר אופיו של אדם והאמון שנייתן לרכוש לו, ראוי שבית המשפט יתן לכך משקל בהחלטתו, כאשר הבדיקה הרלוונטיות היא מידת האמון שיש ליתן בנאשם עצמו ולא רק במפקחי (בש"פ 9984/17 היוזץ המשפט למלשה נ' פלוני, בפסקה 12 (27.12.2017)). כעולה מחלוקת בית המשפט המוחזק, תנאי בסיסי זה לא מתקין בעניינו.

12. לגופם של הדברים - בעניינו של המבקש כמה עילת מעצר סטטוטורית, וממצאות סעיף 22ב(ב) לחוק המעצרים נדרשים "טעמים מיוחדים" בכך להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני. בהתחשב בהתרשומות שלילית של שירות המבחן מהמפקחים ובקביעותיו בדבר רמת המסוכנות הגבוהה של המבקש; הפרתו של המבקש את תנאי מעצרו בהליך קודם בעניינו; וההבנה בין המבקש לנאים, אשר לאחרונים אין עבר פלילי והתסקירים בעניינים היו חיוביים; לא מצאתי כי ניתן לתת אמון במבקש.

13. בשים לב מכלול השיקולים, סבורני כי מעצר בפיקוח אלקטרוני אינו יכול להלום את חומרת הסיכון העולה מן המבקש נכון לעת זו. בנסיבות אלה, לא מצאתי מקום להתערב במסקנה שאליה הגיע בית המשפט המוחזק.

סוף דבר, הבקשה לרשות ערער נדחתה.

ניתנה היום, כ"ה בניסן התשע"ח (10.4.2018).

עמוד 5
